

21. септембар – Дан за рађање јаких

МИНЕЛ

Компанија АБС Електро прославља 21. септембар као Дан компаније. Истог датума, Српска православна црква обележава Рођење пресвете Богородице, празник који је у народу познат под именом Мала Госпојина.

Мала Госпојина је празник који је посвећен рођењу Свете Деве Марије. Према предању и библијским текстовима, Јоаким и Ана из Назарета, после даноноћних молитви, добили су кћер у позним годи-

нама и заветовали је Богу да му служи попут монаха. Кћер коју им је Бог подарио назвали су Марија, што на јеврејском значи јака и узвишена. Када је напунила три године одведена је у храм, а у четрнаестој години вратила се у Назарет где јој је, према предању, саопштена благовест архангела Гаврила да ће родити Сина Божијег.

Празник Рођења пресвете Богородице прославља се од најстаријих времена и бројне су породице које

овај дан славе као крсну славу. Многи за- послени у компанији АБС Минел који прослављају празник Мала Госпојина у кругу својих породица, имају додатан разлог за славље на свом радном месту. Компанија АБС Минел је члан компаније АБС Електро која 21. септембара обележава шеснаест година од оснивања.

АБС Минел регионални лидер у електроенергетици

Проф. др Љубомир Лукић, генерални директор АБС Минел

АБС Минел обележава Дан компаније у време интензивних активности на реализацији великог броја пројеката, који се односе на завршетак инфраструктурних радова, ремонте електроенергетских објеката и изградњу нових постројења. Тежишне активности у свим компанијама АБС Минела су традиционално током другог полугодишта, када се остварује око 60% годишњег буџета, па је овај период кључни за свеукупни пословни резултат у овој години. У току су завршни радови на блоку 1 ХЕ Бајина Башта и реконструкција блока Б2 ТЕ Дрмно у Костолцу. У завршној фази су радови на изградњи високонапонских трафостаница Калуђерица, Барич, Нови Београд 1 и Цапарде у Републици Српској. Испоручени су енергетски трансформатори за Летонију, а у фази завршних испитивања је неколико трансформатора за потребе домаће електропривреде. Завршени су радови на реконструкцији трамвајске мреже у Булевару краља Александра у Београду и у току је примопредаја изведених радова на пројекту далековода Подгорица - албанска граница.

Приватизациони процес у свим компанијама је потпуно завршен, што омогућава да се изврши обједињавање великог броја сектора и служби на нивоу пословног АБС Минел - СЕПТЕМБАР 2010

система, чиме се обезбеђује знатно ефикасније и економичније пословање. У фази реализације је једино инвестициони програм у АБС Минел Трансформаторима, који је планиран да се заврши две године пре времена. АБС Минел је сада потпуно програмски, тржишно и развојно профилисана компанија, која има инжењеринг и комплетну сопствену производњу електроенергетске опреме и постројења за потребе ЕПС-а, ЕМС-а и електродистрибутивних предузећа. Развијена су сопствена оригинална решења средњенапонских прекидача, микропроцесорске релејне заштите, мерних трансформатора напонског нивоа 110 kV, фамилије модуларних постројења савремене конструкције, дистрибутивни трансформатори са мотаним делта језгром. По први пут у историји српске електромашиноградње, АБС Минел је успео да развије и понуди сопствена комплетна домаћа решења високонапонских постројења, са својим прекидачем и микропроцесорском релејном заштитом. Развојни резултати наше компаније су приказани на овогодишњем Београдском сајму техничких достигнућа, где су добили највише сајамске награде и признања свих наших купаца и шире стручне јавности. Тиме је АБС Минел показао да је постао регионални лидер у електроенергетици и потпуно равноправан конкурент Сименсу, АББ-у и другим најпознатијим светским компанијама.

Млади извршни директори који су именовани током априла и маја ове године на руководеће позиције, унели су нови стил, додатну енергију и покренули интензивнији наступ продаје на иностраним тржиштима. Посебан резултат је остварен на тржишту Русије, где су по први пут остварене испоруке наших трансформатора који раде на важним енергетским објектима, од којих је најзначајнији Шелова нафтна платформа на северу Сибира. Формирана је мешовита група менаџера продаје, састављена од младих инжењера из АБС Минела и АБС Електра, која интензивно ради на руском тржишту, где су остварени први значајни резултати у области пласмана наших енергетских трансформатора. Добијени су сви послови на домаћим тендерима за

дистрибутивне трансформаторе, а посебно је значајан наш повратак на Алжирско тржиште, где смо дали најповољнију понуду на сва четири лота последњег тендера. Очекујемо велики успех и на садашњем тендеру на Кипру, наредним тендерима у балтичким земљама и Бугарској.

Посебан оптимизам нам дају нови послови које смо добили током августа и септембра ове године на тендерима ЕПС-а и ЕМС-а за ремонт и испоруку нових енергетских трансформатора у вредности преко 14 милиона евра. Ту су трансформатори за три трафостанице које финансира Европска банка за обнову и развој (Инђија, Нересница и Илићево), трансформатори за ЕМС, ЕПС, ТЕНТ Б, трансформатори великих снага и напонских нивоа до 400 kV. Посебно је важан посао на ремонту трансформатора снаге 300 MVA, 400 kV за ЕМС и на ремонту трансформатора снаге 725 MVA, 400 kV за ТЕНТ Б, који је 1995. године једном већ успешно рементован у нашој фабрици АБС Минел Трансформатори. Ови послови ће омогућити да наша компанија стекне још веће поверење код ЕПС-а и ЕМС-а, што ће олакшати наступ на будућим пројектима, а истовремено нашим младим стручњацима донети веће искуство и самопоуздање у реализацији капиталних пројеката. Светска економска криза довела је до малог броја инвестиционих пројеката, тако да су ови послови добијени у највећој светској конкуренцији, у условима ЦЕФТА споразума којим је укинут преференцијал нама као домаћим произвођачима.

Од почетка 2010. године смо радили без нових кредита, при чему смо смањили наша дуговања према добављачима, успели да одржимо редовност исплате зарада запосленима и да смањимо изложеност према банкама. То нам је омогућило да сада имамо успешну сарадњу са пословним банкама, што је веома значајно са аспекта обезбеђења гаранција потребних за авансе и реализацију великог обима уговорених послова. АБС Минел је тренутно највећа и најуспешнија компанија из комплекса електромашиноградње у Србији, која извози своје производе из индустријске производње у двадесетак земаља света.

Посебно је значајно да АБС Минел има јасну стратегију даљег развоја, план освајања нових производа према потребама тржишта, план инвестирања и подизања техничко технолошког нивоа у свим својим фабрикама, стратегију смањења трошкова пословања и даљег кадровског јачања. Свим запосленим радницима, сарадницима, руководиоцима и директорима АБС Минела честитам Дан компаније, са најлепшим жељама за успех у раду и срећу у животу.

проф. др Љубомир Лукић, генерални директор

Интервју са Председником Управног одбора ЕПС -а

ЕПС је у овој години на слободном тржишту продао више од милијарду киловат-сати и остварио приход од 42 милиона евра. Како објашњава чиницу да је на слободном тржишту сваки киловат-сат електричне енергије наплаћен, док у Србији привреда и грађани дугују ЕПС-у преко 70 милијарди динара?

Практично сте и сами одговорили на постављено питање. Струја која се продаје на слободном тржишту мора да се плати, иначе не би могла да се купи. У Србији је ЕПС једини који има обавезу да снабдева тарифне купце и сви тарифни купци се снабдевају из ЕПС-а. Чак и они који потенцијално могу да буду квалификовани купци, а у ту групу спада око 46 посто потрошача, привредних субјеката, снабдева се из ЕПС. Они неће да напусте ЕПС и да струју купују на тржишту. Прво, нигде нема тако јефтино као код ЕПС-а, и друго, плате кад хоће. Боримо се са дужницима, али је међу онима који троше и велики број фирми које не смемо да искључимо, јер су приоритети, или фирми које су у процесу приватизације. Извоз електричне енергије и наплата 100 одсто са слободног тржишта и те како ублажава неликвидност ЕПС-а. Ускоро ћемо расписати тендер за набавку система који ће нам омогућити да дужнике даљинике искључујемо, без разних ружних сцена које имају монтери у дистрибуцијама, док ће нам то омогућити и да онима који редовно плаћају електричну енергију, обезбедимо квалитетније напајање. Ми разумемо да је привреда у проблемима, али мислим да морају да буду одговорнији када је у питању плаћање струје.

Добили сте зајам од Европске банке за обнову и развој вредан 40 милиона евра, за набавку и увођење бројила за даљинско читавање утршене електричне енергије у Србији. Кажите нам нешто више о томе?

Да. Ради се о куповини 250 хиљада бројила и седам хиљада мерних група за вирманске потрошаче. Циљ је да се, путем савремених електронских уређаја, који се користе у целом свету, подигне ниво праћења потрошње и наплате електричне енергије. Србија има произвођаче ових бројила који су на истом нивоу као и произвођачи у иностранству. Ми желимо да човек и даље буде фактор, али наш план је да уведемо више технике у мерење и наплату потрошње. Када човек губи улогу коју је имао деценијама уназад, то се тешко прима, али то је пут којим морамо ићи као модерна компанија.

ЕПС ће од 01. јануара 2011. постати акционарско друштво у власништву државе и тада ће грађанима бити подељено 15 посто акција ове компаније? Како запослени у ЕПС прихватају и разумеју ове промене?

Промене су наравно потребне. Оне доносе и нову пословну филозофију, која нам је такође потребна. Руководство и запослени схватају да ЕПС не може вечито да буде 100 посто у државном власништву. Ипак, ми се залажемо да ЕПС, у почетку, буде акционарско друштво затвореног типа, да држава остане једини акционар и да се онда постепено и осмишљено отварамо за друге облике својине. Такође сматрамо да већинско власништво сигурно треба да остане држави, јер смо до сада показали да ЕПС, иако је државна фирма, може веома успешно да функционише. Успели смо да повећамо производњу и извоз. У 2009. имали смо три посто већу производњу него у 2008, а са тим резултатима настављамо и у 2010. години. Поред тога, за првих девет месеци ове године извезли смо милијарду киловат - часова електричне енергије. Истина је да остаје проблем цене, јер на њу ми имамо један поглед, а власник други. Код нас је цена струје више политичко, него економско питање. Зато се

и залажемо да се из ЕПС-а у државу измести та социјална улога и да добијемо реалну цену која ће омогућити ЕПС-у да део свог профита усмерава у социјалне државне фондове, а део у развој.

Шта можете да нам кажете о будућим пројектима ЕПС, пре свега о изградњи хидроелектрана на Ибру?

Пројекат изградње хидроелектрана на Ибру радимо са Италијанима. То је пројекат који обухвата изградњу 10 хидроелектрана, укупне снаге 108 мегавата, са годишњом производњом од 110 милиона киловат часова. Укупна вредност инвестиције износи око 280 милиона евра. Та електрична енергија би одлазила у Италију, где би се пласирала по изузетно високим бенефицираним ценама и део профита би остајао и ЕПС-у. Мислим да је то добар пројекат за ЕПС, Италијане, али и за локалну средину, за цело Краљево, где ће бити и седиште те заједничке фирме ЕПС-а и италијанског партнера. Ибар неће бити угрожен, како неки тврде, јер су прописи у области заштите животне средине јасни и сви ће бити испоштовани уз надзор надлежних државних органа.

Шта је са осталим стратешким пројектима?

Тендери за блок 3 у ТЕ Никола Тесла Б у Обреновцу и за два блока по 350 мегавата у Колубари Б, приводе се крају. Полако се решава низ тешких наслеђених проблема, пре свега у делу имовинско-правних послова, тако да ће ускоро ти послови добити на замаха. Не треба заборавити пројекте у Костолцу које ћемо реализовати уз помоћ кинеских кредита и партнера и за које сам сигуран да ће бити веома успешни.

АБС Минел има технологију и стручне кадрове који могу успешно да реализују пројекте на изградњи великих трансформатора.

видим пре свега на пољу ремонта и испоруке енергетских трансформатора, које ваша компанија производи у фабрици АБС Минел Трансформатори у Рипњу. ЕПС је већ сарађивао и планира да сарађује са вашом компанијом на том пољу. Исто то чини и ЕМС. Морам да кажем да Закон о јавним набавкама мало смета нашој сарадњи, али то нису препреке које не могу да се превазиђу у будућности. Циљ ЕПС и ЕМС треба да буде такав да компаније АБС Минел радећи озбиљне послове за нас могу да добију референце да раде за друге електропривреде у нашем окружењу. АБС Минел има технологију и стручне кадрове који могу успешно да реализују пројекте на изградњи великих трансформатора. Морам да поменем и фабрику дистрибутивних трансформатора у Младеновцу која такође веома добро ради. Ту су и Електроопрема, Далеководи. АБС може да буде респектабилна фирма у енергетском сектору Србије.

Како ЕПС може да помогне домаћим произвођачима, ако се узме у обзир тешка ситуација у којој они послују у последњих 20 година?

У Америци важи правило, што је добро за Џенерал Електрик, добро је за Америку. Ја сматрам да је оно што је добро за ЕПС, добро и за Србију. Ако ЕПС има средства, онда може да омогући домаћим фирмама да раде ремонте. Када питате Словенце зашто не продају њихову електропривреду, они кажу, „па ко би онда ремонтвао наша постројења, дошле би неке фирме са стране“. То је један до разлога зашто не треба продавати ЕПС, да би домаћа електромашинградња могла да ради. Ми настојимо да већину послова доделимо домаћим произвођачима, који раде на ремонтима наших великих капацитета. Али, истичемо, ЕПС захтева и квалитет, јер на крају, ако нешто не ваља, ако се нешто поквари, увек је крив ЕПС. Зато квалитет роба и услуга које пружа домаћа привреда мора да буде на захтеваном нивоу квалитета.

У којим будућим инвестиционим пројектима ЕПС-а видите могућност формирања српског конзорцијума електромашинградње који би био конкурентан великим иностраним компанијама?

Пре пар месеци, конзорцијум на чијем је челу Енергопројект победио је на тендеру за ремонт и ревитализацију блока Б2 у Костолцу. То је први пример да су наше фирме у саставу конзорцијума добиле тако велики посао. Тај пример нам

даје за право да кажемо да ће таква врста сарадње сигурно постојати и у будућности.

Оцените оценом од 1 до 5 домаћу производњу.

Четири.

Какви су планови ЕПС када је у питању кадровска политика и подмлађивање кадрова?

Људи су кључни фактор. Запад на почетку није прихватао премисе политичке економије, али је ипак са запада дошла наука и вештина која се зове управљање људским ресурсима.

Циљ ЕПС-а и ЕМС-а треба да буде такав да компаније АБС Минел радећи озбиљне послове за нас могу да добију референце да раде за друге електропривреде у нашем окружењу.

Џек Велч, човек који је 20 година био директор Џенерал Електрика, у својој књизи „Вештина побеђивања“ пише о томе како је пет година унапред знао да изабере људе који ће да воде озбиљне послове у његовој компанији. Читаву пословну филозофију базирао је на избору кључних људи у фирми и вештини како доћи до најспособнијих. Нема стратегије без људи, сваки план и свака стратегија без људи је

мртво слово на папиру. ЕПС је познат по својим кадровима. Навешћу само један пример. Године 1999. УНМИК је почео да води електропривреду на Косову. Тада су почела и огромна улагања, која су прешла 700 милиона евра. Али, они све до 2008. године, десет година касније, нису могли да постигну производњу од 4,5 милијарди киловат-сати колико смо ми остваривали у тим електранама 1998. године. У ЕПС-у и даље доминира знање и док год буде тако не морамо да бринемо за нашу будућност.

ЕПС спроводи политику друштвено одговорног понашања. Да ли овом приликом можете да издвојите неке од пројеката које сте реализовали у 2010?

Ми ћемо и ове године на Дан ЕПС-а, 6. октобра, доделити значајну помоћ установама које брину о деци. Акцијом ће бити обухваћени Завод за помоћ деци ометеној у развоју у Сремцици, као и Завод за неонатологију, где ћемо куповином инкубатора помоћи онима који брину о прерано рођеној деци. Такође, опремићемо једну основну или једну средњу школу на предлог Министарства просвете. Друштвена одговорност је код нас стално присутна. Ми непрестано помажемо здравство, школство, духовност и спорт. ЕПС је спонзор многих националних селекција Србије, у одбојци, кошарци, рукомету и ватерполу. Успех наших спортиста, али и напредак у свим другим областима, видимо као своју мисију и допринос нашем друштву у целини. Последњих година улажемо доста у екологију. Пре неколико дана пустили смо у Костолцу велики пројекат на депонији пепела, који тотално елиминише негативне утицаје пепела из Костолаца Б на околину. Ово је веома важан пројекат за Костолац, али и Пожаревац који се налази у непосредној близини. Овде бих цитирао Абрахама Маслова, највећег психолога после Фројда, који на питање ко може највише да помогне једној локалној заједници, одговорио да то могу само јавна предузећа.

За крај нам кажите, како ЕПС видите за пет година?

Под један, ЕПС за пет година треба да буде фирма која је пустила у рад неки нови капацитет. Под два, то мора да буде фирма која је модерна у смислу организације и функционисања. Ја сам заговорник функционисања по децентрализованом систему. Само кључне ствари треба да буду централизоване, као што су планови, финансије, кадрови, а све остало треба да буде децентрализовано. Једна Кина је кренула напред оног тренутка када су рекли да је периферија центар. Када је у 166 градова, од којих сваки има преко милион становника, доведена светска привреда, Кина је постала оно што је данас. Сматрам да тамо где су проблеми, треба да буду средства и одговорност. Да бисте у решавању проблема извукли максимум из свог средњег менаџмента, морате тим људима да дате овлашћења. Мислим да смо у производном сектору постигли пуно и да имамо изванредне резултате. Треба само то да пренесемо и на дистрибутивни део. У смислу смањења губитака, ефикасности наплате, увођења модерних средстава мерења, изградње такве дистрибутивне мреже која ће да омогући снабдевање без прекида. ЕПС није компанија која тежи искључиво остварењу профита, наши циљеви су и друштвено одговорно понашање, брига о нашим запосленима и локалној заједници.

Захваљујемо се господину Аци Марковићу на пријатном разговору и на издвојеном времену за овај интервју.

АБС Минел значи напредак

Поводом обележавања дана компаније, историски смо прилику да упитамо наше запослене шта за њих представља АБС Минел.

Љиљана Хучка, директор продаје АБС Минел Трансформатори

- У компанији АБС Минел радим 24 године. Мени је ова компанија пружила прилику да остварим своје амбиције у послу продаје. Волим пословне изазове и мислим да компанија АБС Минел Трансформатори то омогућава људима који имају знање, амбицију и снагу да то изнесу. Волим да будем део нечега моћног и напредног и сматрам да сам то и успела да постигнем.

Андријана Вукосављевић, Сектор за људске ресурсе АБС Минел

- За скоро тек четири године рада, компанија АБС Минел указала ми је велико поверење и омогућила да се опробам у свету који ми до тада није био познат. Стекла сам много нових знања, усавршавања, познанстава, и што је најбитније, пружена ми је прилика да радим и сарађујем са најбољима. Као запослена у Сектору за људске ресурсе могу да кажем да је наша компанија увек уз нас, да се бори за своје запослене, за њихову сигурност, егзистенцију и за све што би једног запосленог чинило задовољним. За

особе које су амбициозне, спремне за нова сазнања, напредовања, особе које су увек спремне за више, компанија АБС Минел је најбоља опција.

Никола Ружин, руководиоца сектора техничке контроле АБС Минел Фепо

- Компанија АБС Минел пружа могућност свим стручним и креативним људима да реализују све своје пројекте и идеје, које су резултат дугог рада и искуства. Радећи у овој компанији имао сам могућност за сталним усавршавањем. Имао сам прилику да на разним стручним саветовањима кроз реферате, презентујем теоретска и практична знања стечена у вишедеценијској производњи електроопреме.

Душан Матић, Сектор за производњу АБС Минел Електроопрема

- Као запослени који је овој компанији посветио четрдесет година свог живота, могу да кажем да је то време било веома квалитетно. Добио сам прилику да радим на многобројним пројектима и усавршим се до најситнијих детаља у послу, да стекнем пријатељства за цео живот и пренесем своје искуство младим људима. Компанија АБС Минел пружила ми је материјалну сигурност за све ове године и у децембру ћу бити пензионисан. Надам се да ће и после мог одласка ова компанија радити

на највишем могућем нивоу. Компанији АБС Минел желим много нових послова и нових производа у даљем раду.

Саша Јовић, инжењер продаје АБС Минел Трансформатори

- За мене, рад у компанији АБС Минел значи стално усавршавање. Прогрес друштва и компаније условљен је знањем. То сам препознао и нашао у овој. Наравно, добар тим и добар однос кључни су фактори за стварање добре атмосфере. За мене АБС Минел представља место где се лепо осећаш и где имаш добре услове да искажеш своје потенцијале.

Драгица Чалић, директор опис менаџмента АБС Минел

- У компанији АБС Минел радим 32 године. Најлепше у свом радном искуству сам доживела управо у протеклих 5 година рада. На позицији директора опис менаџмента запослена сам годину и по дана, где ми је пружена шанса да организујем и реализујем многе пројекте који се тичу побољшања услова рада запослених. Част ми је сто сам запослена у компанији АБС Минел која је препознала мој квалитет и у којој сам остварила своје пословне амбиције.

АБС Минел извози у Летонију

АБС Минел Трансформатори потписали су уговор у августу 2008. године са летонском компанијом Елко Рига у вредности од 1 099 250 еура, који је недавно и реализован.

Летонска компанија Елко поручила је два трансформатора снаге 40 MVA, напоноског нивоа 115 kV/11 kV- 11 kV, од којих је један тестиран и демонтиран у присуству њихових представника. Други поручени трансформатор требало би да се испоручи почетком октобра текуће године. Николај Кукла, главни инжењер у компанији ЛатвЕнерго, посетио је АБС Минел Трансформаторе ради присуства на пријемном испитивању.

Делегацију Летоније дочекали су, и угостили, представници АБС Минел Трансформатора на челу са Драганом Радићем, замеником генералног директора АБС Минел.

„Овај посао је улазница на тржиште Летоније с обзиром да смо трансформаторе урадили на време, цена је била одговарајућа, а такође је купац био више него задовољан квалитетом производа. У наредној години очекујемо нове уговоре на тржишту Летоније и то са трансформаторима снаге до 100 MVA“, изјавио је заменик генералног директора, Драган Радић.

АБС Минел Трансформатори радо су изашли у сусрет својим колегама из Летоније и обезбедили им стручну обуку за монтажу трансформатора. Након обуке, монтажери из Летоније отпутовали су у Ригу заједно са два наша представника која су им пружила додатну помоћ и усавршавање у монтажи трансформатора на лицу места.

АБС Минел је још једном, показао професионалност у пословању, као и то да је спреман за велике уговоре и нова тржишта.

АБС Минел - СЕПТЕМБАР 2010

Енергетски трансформатор снаге 40 MVA

Стручна обука за монтажу Трансформатора

Са нама се дуже траје

Компанија АБС Минел једна је од главних извођача радова на Хидроелектрани „Бајина Башта“. Наша компанија задужена је за ревитализацију сва четири блока Хидроелектране. Радови на првом блоку хидроелектране су приведени крају и очекује се да у септембру званично буде пуштен у рад.

Ово је значајан посао, како за компанију АБС Минел, тако и све потрошаче који се снабдевају електричном енергијом са Хидроелектране „Бајина Башта“. Уговор везан за радове на ХЕ „Бајина Башта“ потписан је почетком 2008. године. Договорено је да АБС Минел, за сваки блок који се реновира, произведе четири нова блок трансформатора снаге 112 MVA, као и да уради ремонт четири Минелова трансформатора. За овај пројекат компанија АБС Минел треба да испоручи четири блок трансформатора 112 MVA која ће бити комплетно произведена у фабрици АБС Минел Трансформатори и пројектована искључиво за ову реконструкцију. Један од њих већ је завршен, прошао је сва испитивања успешно и почеће са радом када и први блок ХЕ. Посао ревитализације на међународном тендеру добила је фирма „Andritz Hydro GmbH“ која је за све радове, где је то било могуће учинити, ангажовала домаће компаније. Вредност уговора који је компанија АБС Минел потписала за овај пројекат износила је 4 771 155 евра и инвеститори су веома задовољни што послови протичу у најбољем реду.

Радови на ревитализацији четири блока Хидроелектране „Бајина Башта“ трајаће до 2013. године. Први део посла завршен је веома квалитетно и у предвиђеном року. По завршетку ревитализације снага овог енергетског постројења биће увећана за 54 мегавата, производња електричне енергије биће повећана за 70 милиона киловат-часова, што ће рећи да ће Хидроелектрана „Бајина Башта“ годишње производити у просеку 1,55 милијарди киловат-часова, а њен животни век биће продужен за 40 година.

АБС Минел Трансформатори „НЕКАД И САД“

Драган Радић, заменик генералног директора

Конференс сала након реновирања

Тоалети за запослене након реновирања

АБС Минел Трансформатори основани су 1969. године у београдском насељу Рипањ и од тренутка оснивања баве се производњом и ремонтом енергетских трансформатора напонског нивоа до 420 kV и снаге 410 MVA.

АБС Минел Трансформатори имају традицију од преко 40 година. Данас послују у саставу компаније АБС Минел која је члан АБС Електро, међународне групе компанија. Ово је последња чланица која је 2009. године прикључена компанији АБС Минел, односно АБС Електро.

Да ли бисте могли да направите паралелу између стања у фабрици пре две године и сада после приватизације? Како бисте описали разлику у визуелном смислу?

- Пре приватизације фабрика је била прилично оронула. У производном простору су стајали накупљени делови отпадног материјала, било је неуређено и веома ружно. Данас, производни простор је чист, сређено је у сваком погледу – окречено је, све је на свом месту, сложено, нема масноће по поду, нити прљавштине. Сваког месеца се уочава разлика у односу на претходни. Канцеларије, улаз у фабрику и двориште су на европском нивоу. Још није све завршено јер је приоритет дат помоћним просторијама за производне раднике – туш кабине и свлачионице. Најкраће речено, разлика је немерљива и повећава се сваког месеца у позитивном смислу.

Како бисте описали разлику када су у питању тржишна кретања некад и сад? Колико се брже ствари мењају данас него раније?

- Некада је било потребно између 10 и 15 година да би се нешто битно променило, било у развоју или начину пословања. Тада је постојала експанзија развоја послова у бившој СФРЈ и фабрика је могла да постоји и ради само у границама те државе. Извозно тржиште није било претежно, а није ни постојало интересовање у фабрици

за тим. Данас се ствари мењају за мање од годину дана. Домаће тржиште није довољно, а нови конкуренти из Кине и Индије са одговарајућим ценама, које су често дампинговане, покривају одређене просторе – Африку и Азију. Тржиште је, данас, много отвореније. У сваком случају, ниједна фабрика која није у стању да се брзо прилагоди новонасталој ситуацији неће преживети.

Фабрика Минел Трансформатори приватизована је у октобру 2008. године. У истом тренутку су се поклопила два битна догађаја везана за ову фабрику – процес приватизације и Светска економска криза. Реците нам, која је била Ваша стратегија пословања у том тренутку?

- Обзиром на постојећу рецесију, економску кризу која се жестоко осетила и на овом тржишту кроз пад цена, недостатак посла, спорију реализацију уговора због жалби, фабрика се окренула новим тржиштима, као што су Северна Европа и Русија. Северна Европа (Шведска, Летонија) је тржиште где пролази искључиво квалитет, главна конкуренција је АББ, где се рецесија мање осетила, а плаћање производа је веома квалитетно. Русија је тржиште које још разрађујемо, обзиром да АБС Електро поседује тамо своје фабрике. На жалост, рецесија је погодила и Русију, што је резултирало да одређени планови продаје на том тржишту нису још увек реализовани. Остаје нам ова и наредна година да то променимо. Ниједна озбиљна компанија не би смела да се не појави на тржишту Русије. Други правац развоја

је подизање напонског нивоа наших производа до 400 kV. Фабрика је овакве трансформаторе производила и раније, али повремено, а циљ нам је да то постане стандардни производ.

У последње време је евидентно подмлађивање стручних кадрова у компанији АБС Минел. Како је Ваше мишљење о томе? Која је разлика у приступу у раду између времена када сте Ви дошли у Минел и сада, када млади долазе са неким новим, другачијим начином размишљања?

- Главни ресурс једне фабрике су кадрови. У АБС Минел Трансформаторима је, у последњих годину дана, примљено више од 20 приправника, од којих је половина дипломираних инжењера, а друга половина су техничари и КВ мајстори у производњи. Основна разлика пре приватизације и сада је што се радно време користи максимално. Фабрика је подмлађена највише у делу конструкције и технологије. Пун ефекат се очекује тек идуће године. У сваком случају, без нових кадрова би, врло брзо, дошло до прекида континуитета у знању. У овом тренутку, главно тежиште је искомбиновати огромно искуство и знање које постоји код старијих колега и жељу, ентузијазам и вољу за рад код младих инжењера.

Који су планови за даље пословање АБС Минел Трансформатора, шта треба урадити другачије у односу на пословање пре приватизације?

- Подизање технолошке моћи фабрике, у смислу скраћења процесног времена израде трансформатора, повећање снаге и напона нових трансформатора и скраћење времена потребног за израду техничке документације. То је приоритет. Практично, покушаћемо да задовољимо закон маркетинга - да се све испоруке обаве на време и за што краће време. Следи и модернизација у свим сферама пословања, као што је испитна лабораторија, а такође, покушаћемо да подигнемо сарадњу са факултетима, институтима и еминентним спољним сарадницима из ове области на виши ниво.

Изложбени простор у АБС Минел Трансформатори

Хол у АБС Минел Трансформаторима након реновирања
СЕПТЕМБАР 2010 - АБС Минел

АБС Минел Фепо на Међународном сајму "INOCOOP" у Зрењанину

Међународни сајам иновација, кооперација и предузетништва „INOCOOP“ свечано је отворен у Зрењанину у спортској хали „Медисон“, 26. августа 2010. Сајам већ традиционално организује Регионална привредна комора Зрењанин и Опште удружење предузетника Зрењанин у сарадњи са Туристичким центром града Зрењанина. Ове године је окупљено 220 излагача на 72 сајамска штанда из Србије, Румуније, Мађарске, Словачке и Босне и Херцеговине. Као и сваке године АБС Минел Фепо је био један од излагача, где су представљени најновији производи ове фабрике.

Учеснике Сајма и присутне госте на отварању поздравили су градоначелник Зрењанина др Милета Михајлов, а испред организатора Сајма председник Регионалне привредне коморе Зрењанин мр. Милан Радовановић. Штанд АБС Минел Фепо је посетио и министар енергетике и рударства, др Петар Шкундрић који је похвалио наш производни програм.

„Посетиоци Сајма су се упознали са радом и производним програмом наше компаније; кроз разговоре са нашим запосленима, путем каталога, рекламног материјала и корпоративног издања часописа

АБС Новости. Основни циљ нашег представљања на овом Сајму је унапређење и развој привредних веза, како са нашим привредним субјектима и друштвеном заједницом, тако и са овим регионом“, изјавио је Сава Мићин, извршни директор АБС Минел Фепо.

Успешан наступ на XI Међународном сајму иновација, кооперација и предузетништва потврђен је захвалницом за учешће, компанији АБС Минел Фепо од стране Регионалне привредне коморе Зрењанин.

Штанд АБС Минел на сајму INOCOOP 2010 у Зрењанину

АБС Минел Фепо извози на тржиште Руске Федерације

Компаније АБС Минел Фепо извози своје производе на тржиште Руске Федерације. До краја септембра ове године, АБС Минел Фепо ће испоручити 1000 производа. Реч је о напонским мерним трансформаторима (REL 20 20kV), струјним мерним трансформаторима (AS 24/180 20kV) и изолаторима (ИПЛ-20, ИПЛ-10, SAG 12 и SAG 24).

Производи ће бити испоручени руској компанији ОАО Уфимски завод „ЕЛЕКТРОАПАРАТ“, са којом АБС Минел Фепо има сарадњу од 2008, као и Московском дистрибутивном центру, ТС Новокузнецк.

Компанија АБС Минел Фепо поседује технолошки, стручни и производни капацитет за производњу и пласирање својих производа на тржиште Руске Федерације и Европске Уније, а нова техничка и технолошка решења омогућају јачање на постојећим тржиштима.

Сви производи ове компаније поседују сертификате ISO 9001, GOST R и GOST, који подразумевају висок квалитет производа.

АБС Минел - СЕПТЕМБАР 2010

Нови посао за АБС Минел Фепо у Краснојарску

Компанија АБС Минел Фепо је уговорила још један посао на тржишту Руске Федерације.

Почетком октобра ове године, АБС Минел Фепо ће испоручити 20 производа. Реч је о напонским мерним трансформаторима (REL 20, 20kV).

Наручилац посла је руска компанија ОАО „КРАСНОЯРСКАЯ ГЭС“.

Менаџмент компаније АБС Минел Фепо је задовољан што расте број уговорин послова у иностранству, као и у Србији.

Компанија производи мерне трансформаторе по савременој технологији на алатима које сама пројектује и производи тако да је једна од најзначајнијих произвођача ливених мерних трансформатора у овом делу Европе.

Производи АБС Минел Фепо су веома високог квалитета јер се при изради користе материјали из Немачке, Француске и Италије. Производи компаније АБС Минел Фепо омогућавају високу поузданост и тачност у мерењу и под минималним оптерећењима, и под преоптерећењима у мрежи. Многе врсте трансформа-

Напонски мерни трансформатор РЕЛ 20, 20 кV

тора немају еквивалентне производе код конкурената из Русије, зато је 2008. године почео интензивни извоз наших мерних трансформатора на руско тржиште. Такође, ми омогућавамо и промене стандардних параметара при изради трансформатора, уколико то поручилац захтева.

Херметички дистрибутивни трансформатор са Петерсеновом пригушницом у истом суду

Почетком двадесет првог века Скандинавија је била изложена веома честим разорним олујама и невременима која су угрожавала стабилност средњенапонске мреже и на тај начин је долазило до честих прекида у снабдевању електричном енергијом многих потрошача, поготову оних у руралним подручјима којих је и највише. Најчешће оштећење средњенапонске мреже је било прекидање надземних водова на тешко приступачним локацијама што је изазивало веома дуге прекиде у напајању електричном енергијом крајњих корисника а то је у земљама као што су Шведска, Финска или Данска недопустиво. То је разлог што су се највеће компаније за дистрибуцију електричне енергије из овог региона као што су **Vattenfall, Elektrosandia, EON, Jämtkraft AB, Tranås Energi** и друге, након много израђених студија и анализа исплативости и конформности, одлучили на радикалну и веома велику инвестицију: **замену надземних водова кабловима на средњенапонским нивоима 20kV и 10kV.**

Увођење каблова уместо надземних водова у рурална подручја је веома велика инвестиција али у овом случају је била неопходна јер су наведене компаније оријентисане на испуњење захтева корисника. Увођење каблова уместо надземних водова са друге стране доводи до изразитог повећања генерисања реактивне капацитивне енергије чак и у случају нормалних услова функционисања средњенапонске мреже а посебно у случајевима једнофазних земљоспојева којима могу трајати дуго. Величина генерисане реактивне капацитивне енергије, наравно расте са дужином-величином руралне средњенапонске (10kV и 20kV) мреже. Ово изискује реактивну компензацију која је првобитно планирана као централизована за читаву средњенапонску мрежу 20kV и изведена помоћу Петерсенове пригушнице у звездишту напојног трансформатора назначене снаге 30MVA и преносног односа 145/23kV/kV. Решење са централизованом реактивном компензацијом није дало очекиване резултате. У следећој фази се прешло на расподељену реактивну компензацију у читавој руралној средњенапонској мрежи. Ова фаза је захтевала поуздане и реномиране произвођаче дистрибутивних трансформатора који ће пред собом имати следећи изазов: у већ постојећи киоск, дакле ограничених димензија, уместо постојећег трансформатора неопходно је инсталирати херметички дистрибутивни трансформатор, због минималног одржавања и заштите животне средине, са Петерсеновом пригушницом која има могућност избора једне од пет понуђених индуктивности у зависности од потреба корисника а у истом суду са трансформатором.

Првобитно је планирано да прототипска фаза пројектовања, производње и испоруке буде поверена гигантима као што су **ABB** и **Transfix**. Међутим уз помоћ господина **Agne Fälldina**, власника шведске компаније **ККМ** и сарадника **АБС Минела** на скандинавском тржишту и **АБС Минел Трафо** се укључио у развој овог потпуно новог и веома захтевног производа. Такође на основу израђених студија компанија за дистрибуцију електричне енергије и информација

добијених помоћу господина **Agne Fälldina** утврђене су веома велике потребе скандинавског тржишта за овим производом односно један херметички дистрибутивни трансформатор са Петерсеновом пригушницом у истом суду на сваких 10km дужине 20kV кабла. Имајући у виду да је скандинавска средњенапонска мрежа (20kV и 10kV) веома разуђена и рурална очекује се да ће назначене снаге трансформатора углавном бити 50kVA и 100kVA.

Службе **АБС Минел Трафо-а** су са овом проблематиком упознате почетком новембра 2009 године. Након тога је уследила фаза утврђивања и употпуњавања захтева који се односе како на карактеристике и димензије дистрибутивног трансформатора тако и на карактеристике Петерсенове пригушнице која има могућност избора једне од пет понуђених индуктивности и која би била везана у звездишту вишег напона трансформатора.

Основни захтеви које финални производ испуњава:

- херметички заптивен суд због минимума одржавања и заштите животне средине (PCB free),
- површинска заштита производа мора бити остварена поступком топлог цинковања,
- назначена снага дистрибутивног трансформатора 50kVA или 100kVA
- ниски губици у празном ходи и у оптерећењу, група спреге Zyn11 или ZNzn0 (према карактеристикама мреже-Шведска, Финска..)
- Петерсенова пригушница за 10kV систем или 20kV систем
 - назначеног напона $12/\sqrt{3}$ kV или $24/\sqrt{3}$ kV
 - назначена струја пригушнице 10A или 15A
 - подешавање пригушнице 5A, 7.5A, 10A, 12.5A и 15A 10A, 12.5A, 15A, 17.5A и 20A
 - БИЛ (ЛИ/АЦ) 75/25 kV 125/50 kV
 - примењени стандард: серија стандарда IEC 60076
- Петерсенова пригушница мора да има константну импедансу (линеарност) са толеранцијом од 1.5% у опсегу напона од 0 до 110% назначеног напона! (потврђено приликом испитивања),

- дистрибутивни трансформатор мора да буде дизајниран тако да издржи истовремено, без ремећења функционалности, назначену струју вишег напона и нулту струју квара у дефинисаном временском периоду,
- однос нулте отпорности и реактансе (R/X) групе трансформатор/пригушница мора бити увек <2.5% за сваку од изабраних (од пет понуђених) вредности индуктивности, јер се на тај начин обезбеђује ефикасна реактивна компензација.

Након прихватања понуде **АБС Минел Трафо-а** прва четири комада овог производа је наручила реномирана шведска компанија за дистрибуцију електричне енергије **Jämtkraft AB**. Производи су успешно и правремено испројектовани, произведени, испитани и испоручени а све у сагласности са захтевима купца. У току фебруара 2010 су успешно пуштени у рад. На слици доле лево приказани су први примерци овог производа који су произведени у јануару са типском ознаком **ТРН 50-20,5** непосредно пре испитивања у фабрици **АБС Минел Трафо** у Младеновцу. Након тога уследиле су успешне испоруке типова **ТРН 50-20,5**; **ТРН 100-20,5** и **ТРН5 100-20,5** као и пројектовање нових типова за **Vattenfal, Jämtkraft AB, Elektrosandia** и **Tranås Energi**. На слици доле десно је приказан **ТРН 50-20,5** постављен у киоск на складишту **Jämtkraft AB** непосредно пре монтаже на средњенапонску мрежу.

До сада је испоручено преко 70 ових производа, разних карактеристика на веома захтевно тржиште Скандинавије, што је само почетак имајући у виду раније наведен потенцијал овог тржишта. У међувремену дошли смо да сазнања да се сличан проблем јавља и на тржиштима Италије и Шпаније, па је из тог разлога и остварен контакт са једном од највећих компанија за дистрибуцију електричне енергије у Европитулијанским **ENEL**-ом.

На овај начин је **АБС Минел Трафо** доказао да се знањем, иновативношћу, правременошћу информација и тимским радом успешно може носити и са светским енергетским гигантима као што је **ABB** и то на њиховом терену у Скандинавији, уз потпуно испуњење свих захтева купца.

Трансформатори са Петерсеновом пригушницом ТРН 50-20,5

ТРН 50-20,5 постављен у киоск на складишту Jämtkraft AB непосредно пре монтаже на средњенапонску мрежу

Контактне мреже оствариле „добар контакт“

АБС Минел Контактне мреже су завршиле радове у Булевару краља Александра. Почетком фебруара ове године је започета реконструкција Булеvara краља Александра, од Вуковог споменика до улице Господара Вучића. Радови на Булевару за нашу компанију почели су средином марта, а било је предвиђено да се заврше 1. септембра, међутим Контактне мреже су посао ефикасно завршиле знатно раније.

Део трамвајског саобраћаја вратио се на своје редовне трасе већ 16. августа. Највећу заслугу за то, свакако, имају радници ове компаније, који су на терену били све три смене. Радило се непрестано и то по свим временским условима, од снежних наноса до тропских температура.

Булевар краља Александра, од Вуковог споменика до улице Господара Вучића, у дужини од око 2,5 километара, потпуно је обновљен. Замењена је подземна инфраструктура, коловоз, трамвајске шине и мрежа. Трамвајске шине, које су биле у веома лошем стању, замењене су много квалитетнијим, али је, такође, и замењен њихов положај. У новом издању Булеvara трамвајске шине премештене су на централни део улице, што ће допринети бољем протоку саобраћаја.

Уговор који је компанија АБС Минел Контактне мреже потписала за овај посао износи 450 000 евра.

АБС Минел Контактне мреже тренутно су ангажоване на реконструкцији трамвајске контактне мреже од скретања за Баново брдо до Топчидерског парка, а у склопу изградње саобраћајне петље код Хиподрома. Од пројеката које је наша компанија радила, издвајамо још, реконструкцију трамвајске мреже у Савској, Немањиној и улици Милентија Поповића, затим радове на Аутокоманди, као и постављање декоративног осветљења на старом железничком мосту на Сави.

Завршен рад на пројекту изградње далековода у Црној Гори

АБС Минел Електроградња завршила је изградњу деонице далековода 400kV, дужине 29 km са 79 стубних места.

У изградњи далековода 400 kV Подгорица – Тирана, наша компанија била је задужена за изградњу далековода од Подгорице до границе са Албанијом. Вредност уговора износила је 2 милиона евра.

Компанија АБС Минел Електроградња све радове је завршила у року и веома квалитетно.

Пројекат изградње далековода је од велике важн-

ости за шири регион и за Црну Гору, с обзиром да је ово једна од већих инвестиција Електропривреде Црне Горе у последњих 15 година.

Пројекат је био технички врло захтеван и састојао се од ваздушног двоструког 400 kV вода у дужини од 76,14 km и једноструког дела 400 kV вода у дужини од 80,80 km.

Изградња овог далековода представља успостављање електроенергетске везе Црне Горе са Италијом.

Радници АБС Минел Електроградње

Постављање далековода у Црној Гори

Реализован још један посао у АБС Минел Контактним мрежама

Контактна мрежа за саобраћај

АБС Минел Контактне мреже биле су укључене у пројекат ревитализације градске железнице, који је крајем јуна, приведен крају. Завршена је реконструкција петог и

АБС Минел - СЕПТЕМБАР 2010

шестог колосека, као и повезивање сењачке пруге са левим банатским колосеком. Прва фаза ревитализације градске железнице подразумевала је реконструкцију железничке станице Београд Центар, познатију као Прокоп. Реконструкција станице Београд Центар је од великог значаја за даље планове развоја железнице, али и због тога што је у току реконструкција моста Газела.

Наша компанија била је задужена за електроенергетске инсталације дела трећег и четвртог перона и дела дедињског потходника у оквиру пројекта реконструкције петог и шестог станичног колосека са привременом колосечном везом за леви банатски колосек. Укупна вредност уговора са анексом који су Контактне мреже уговориле за овај посао износила је 340 000 евра. Железничко стајалиште Прокоп налази се непосредно уз Булевар Франша Депенера и централна је тачка железничког Коридора 10 што представља и главни разлог што је почетна тачка у обнови и модернизацији железнице Србије. Железничка станица Прокоп почела је

да се гради 1977. године, по пројекту архитекте Михаила Милетина. Било је у плану да Прокоп замени Главну железничку станицу, ради бољег развоја Београда јер би овај простор могао инкасирати по неким проценама око 20 милијарди евра. До данас је у њену изградњу уложено око сто милиона евра. У плану је и изградња комерцијалног центра на 128 000 квадратних метара када сви радови у вези станице буду били дефинитивно завршени.

Очекује се да ће Београђани, до краја године, добити могућност да се превезу од Новог Београда до Карађорђевог парка за шест минута. У плану је да градска железница има седам станица – Земун, Тошин бунар, Нови Београд, Прокоп, Карађорђевог парк, Вуков споменик и Панчевачки мост. Ремонт гарнитура требало би да буде завршен до краја године, а током наредне године мрежа градске железнице би требало да буде проширена од Земун до Батајнице. У плану је и успостављање везе града са Рипљем и у наредне две до три године повезивање осталих приградских насеља са центром града.

Нови пројекат у Републици Српској

На међународном тендеру у Бања Луци компанија АБС Минел добила је пројекат изградње трафостанице 35/10 kV Цапарде и 35 kV надземног вода у Бијељини. Наручилац пројекта је Електропривреда Републике Српске – Требиње, а крајњи корисник ЗЕПД Електро – Бијељина. Вредност уговора је 500 000 евра, а у пројекат ће бити укључене чланице компаније АБС Минел: АБС Минел Електропрема, АБС Минел Трансформатори, АБС Минел Трафо, АБС Минел Електроградња, као

партнерска компанија Advance Control Systems. Уговор који је наша компанија потписала са Електропривредом Републике Српске се односи на испоруку електроопреме и на извођење грађевинских радова. АБС Минел Електропрема, по уговору, треба у предвиђеном року да испоручи 35 kV ћелије и 10 kV ћелије. АБС Минел Трафо задужен је за испоруку трансформатора снаге 50 kVA, 35/0,4 kV, док компанија АБС Минел Трансформатори, за потребе овог пројекта,

треба да изради трансформатор снаге 4 MVA, 35/10 kV. АБС Минел Електроградња опремиће нову трафостаницу опремом за 35 kV далековод и, у сарадњи са локалним партнером, спровешће електромонтажне радове. Део уговора који се односи на компанију Advance Control Systems подразумева испоруку система за релејну заштиту и управљање – RTU protocols - IEC 61 850, IEC 60 870-5-101, IEC 60 870-5-103 и Telecontrol protocols - IEC 60 870-5-101, IEC 60 870-5-104.

Одржана обука за монтажу, одржавање и сервисирање електропостројења и мерних трансформатора за наше раднике у АБС Минел Фепо

Компанија АБС Минел Фепо је спровела програм обуке за монтажу, одржавање и сервисирање електропостројења и мерних трансформатора. Обуку су спровели стручњаци из одељења мерних трансформатора и електропостројења, Никола Ружин и Нешко Вулић.

Обука је извршена и спроведена у просторијама компаније АБС Минел Фепо у Зрењанину за раднике који учествују у монтажи, руководиоце електромонтажних послова, службе мерења и заштите у електродистрибуцијама и електропреносним организацијама.

Садржај обуке:

МЕРНИ ТРАНСФОРМАТОРИ

1. Прикључење струјних и напонских мерних трансформатора на уземљење
2. Повезивање мерних трансформатора на примарној страни
3. Повезивање мерних група за полуиндиректно и индиректно мерење, двосистемска и тросистемска мерења утрошка електричне енергије
4. Ремонт мерних трансформатора (контактне површине, пузне стазе, преспјајачи и замена делова)
5. Замена мерних трансформатора на терену са прилагођењем постоља и примарног и секундарног прикључења.

ЕЛЕКТРОПОСТРОЈЕЊА

1. Монтажа и демонтажа електропостројења од 0,4 до 35 kV
2. Провера контактних места
3. Провера функционалности бухолц релеја и контактног термометра на енергетским трансформаторима
4. Испитивање заштитних уређаја
5. Механичке провере, укључења и искључења прекидача снаге и растављача
6. Провере командних и сигналних струјних кругова
7. Провере механичких блокада и електропостројења.

Програм обуке је успешно завршило свих 11 полазника којима су уручени сертификати о завршеној обуци.

Инжењери у компанији АБС Минел

Сектор пројектовања АБС Минел Трафо

Развој нових производа кључан је фактор доброг пословања једне компаније која се бави електроопремом. Тренутно је у нашој компанији запослено 200 инжењера који свакодневно раде на унапређењу производа и услуга. Запослени инжењери у компанији АБС Минел имају могућност сталног усавршавања јер им компанија омогућава учешће у разним семинарима, као и разне обуке за рад на електроопреми. Када је реч о будућим инжењерима, компанија АБС Минел има добру сарадњу са образовним институцијама и омогућава им студентске праксе у нашим фабрикама. Преданим радом и жељом за иновацијама, компанија АБС Минел свом асортиману додаје нове производе и константно подиже производне капацитете на виши ниво.

Илија Тодоровић, инжењер истраживања и развоја, у фабрици АБС Минел Електропрема ради само три године, али је његово тридесетогодишње радно искуство дало велики допринос нашој компанији. Наиме, пре две године, постављен је за руководиоца пројекта техничког унапређења ГАМА ВН растављача од 110 kV – 420 kV, назначене струје 3150 А и краткотрајно подносиве струје 50 kA. Асортиман производа компаније АБС Минел Електропрема до тада је садржао ГАМА ВН растављаче до 40 kA. У оквиру

овог пројекта успели смо да развијемо нов погонски механизам за комплетне ГАМА растављаче. За развој ових производа од Привредне коморе Београда добили смо Плакету за техничко унапређење двостубних растављача са хоризонталним отварањем и ножем за уземљење 420 kV, 50 kA, 3150 А, 3s. Захваљујући овом пројекту потписани су многобројни значајни уговори са ЈП Електромреже Србије. Тренутно, инжењер Илија Тодоровић ради на пројекту развоја средњенапонског прекидача типа VACABS 12 kV, 1250 А, 25 kA.“ Сада смо у фази испитивања прототипа. Компанија АБС Минел увози и уграђује у наша постројења прекидаче овог типа. Уколико испитивање прекидача буде у складу са IEC прописима, компанија АБС Минел Електропрема имаће целовито постројење властите производње. По завршетку развоја 12 kV прекидача предстоји нам развој ових производа напонског нивоа 24 kV и 36 kV“, изјавио је инжењер Тодоровић.

Када су у питању енергетски трансформатори, фабрика АБС Минел Трансформатори има за циљ да достигне производни капацитет од 10 000 MVA. Да смо на добром путу да то и урадимо, говори пример производње трансформатора 112 MVA, напонског нивоа 242/15,65 kV. Овај трансформатор био је специфичан у скоро сваком погледу. Бранко Пејовић, руководиоца завршне контроле, вршио је оглед испитивања блок трансформатора чији је крајњи корисник Хидроелектрана „Бајина Башта“. Највећа специфичност била је та што је систем хлађења овог трансформатора био путем воде, а не ваздуха, као што је уобичајено. „И раније је наша фабрика радила испитивање трансформатора са воденим системом хлађења, али мањих габарита. За овај пројекат било је потребно осмислити технологију да се оствари одговарајући проток хладне воде као и њене температуре. Направљен је посебан резервоар који смо напунили хладном водом и преко кога смо постигли тај циљ. Друга специфичност била је ограничена снага МГ групе на 50 Hz. Зато смо напајање морали да извршимо преко мреже ЕД Београд напонског нивоа 10 kV уз употребу помоћног трансформатора снаге 40 MVA, напонског

нивоа 110/10,5 kV са теретном регулацијом. Још једна специфичност постојала је у овом пројекту, а то је да смо користили целокупно кондензаторско постројење – 125 kVA, 50 kVA и 25 kVA, снаге по батерији кондензатора. Пракса је да се користи само 125 kVA и 25 kVA и то не при пуном капацитету. Ово је први пут да смо у фабрици АБС Минел имали овако комплексно испитивање, али смо га, на наше и задовољство наручиоца, обавили успешно“, рекао је инжењер Бранко Пејовић.

У компанији АБС Минел Трафо у Сектору пројектовања на челу са Немањом Грубором, директором пројектовања, ради пет инжењера: Драган Старчевић, Дејан Ковинић, Наташа Петровић, Урош Бацетић, Милош Вукчевић.

Од почетка 2010. године до данас, овај тим од 6 људи развио је и испројектовао 42 нова типа трансформатора. Урадили су 180 техничких понуда и укупно обрадили 636 различитих типова трансформатора за које су рађене спецификације материјала и опреме.

Неки од трансформатора који су пројектовани у компанији АБС Минел Трафо су: серија трансформатора за Чебоксари, специјални трансформатори са педерсен пригушницама за Шведску, Финску и Данску, прототипски трансформатори на посебан захтев за Кувајт, специјални тронамотајни конверторски трансформатори за површинске копове Колубара и Костолац, трансформатори са мотаним језгром са екстремно ниским губицима за Швајцарску, серија трансформатора за нуклеарне електране у Русији преко ОАО ВНИИР, серија трансформатора за Словенију, серија трансформатора за Летонију и серија трансформатора за Кахриф у Алжиру.

Компанија која жели да испрати нове трендове развоја мора знати да цени најзаслужније у овом послу – инжењере. АБС Минел је компанија у којој се велика пажња поклања знању и искуству, где су запослени подстакнути да дају идеје и предлоге и једна је од водећих која на својим пројектима ангажује велики број инжењера.

„Здрави људи - здрава компанија“

У радној околини многи утицаји делују на здравље и сигурност радника. Последице неповољних услова рада јесу повреде на раду, професионалне болести, оптерећење радника, трошкови за послодавца. Свака компанија мора имати одређену особу која ће утврдити поступке, методе и средства за заштиту на раду, а то је тзв. лице за безбедност и здравље на раду.

У оквиру компаније АБС Минел, свака чланица има стручњаке из ове области који свакодневно воде рачуна да запослени буду безбедни и здравствено способни за рад. Лице које води рачуна о безбедности и здрављу запослених у АБС Минел компанији задужено је и за израду Акта о процени ризика, израду елабората за остваривање права на стаж осигурања, као и ревизију истих, затим, за послове заштите здравља запослених, превентивне прегледе и испитивање опреме за рад (машине, уређаји, постројења, инсталације итд.). Исто тако, сваки запослени је дужан да свесно и одговорно обавља послове које ради, да поштује организацију рада и пословања код послодавца, као и услове и правила послодавца у вези са испуњавањем уговорних и других обавеза из радног односа, да обавести послодавца о битним околностима које би могле утицати на обављање послова утврђених уговором, као и да обавести послодавца о свакој врсти потенцијалне опасности за живот и здравље и евентуални настанак материјалне штете. Све ово су дужности и обавезе компаније АБС Минел према запосленима, као и запослених према компанији.

Компанија АБС Минел, односно свака њена чланица поседује сву потребну документацију која се тиче безбедности и здравља њених запослених и спроводи све прописе.

Закон Републике Србије о безбедности и здрављу на раду израђен је по узору на исти Закон који се примењује у Европској Унији. Компанија АБС Минел успешно спроводи правила и стандарде, попут стандарда ISO 9 000 који се делом односи на безбедност у раду. Морамо, такође, напоменути да је у припреми план за добијање стандарда ISO 18 000, који ће бити, још

један, добар доказ о високом нивоу бриге о безбедности и здравља запослених у овој компанији.

Компанија АБС Минел је, током претходних месеци, својим запосленима и члановима њихових породица омогућила бесплатне лекарске прегледе. У оквиру свих чланица АБС Минел организовани су очни лекарски прегледи, где су запослени били прегледани на радном месту, а чланови њихових породица су добили могућност да тај преглед обаве у једној приватној очној ординацији у Београду. Компанија АБС Минел је донирала средства за куповину покретног мамографа.

У периоду од 29. маја до 27. јуна ове године, наше раднице имале су могућност да на Тргу Николе Пашића, где је био паркиран аутобус са овим мамографом, обаве бесплатан мамографски преглед. Прегледано је 178 радница које раде у Рипњу и Младеновцу, а могућност овог прегледа добиће и запослени у АБС Минел Фепо чим мамограф стигне у Зрењанин. Ову могућност

нису добиле само раднице чланица АБС Минел, већ сви женски чланови породица свих запослених у нашој компанији.

Израда Акта о процени ризика за сва радна места је један од најбитнијих докумената сваке компаније и постоји у свакој чланици АБС Минел. У компанији АБС Минел Трансформатори тај Акт је исписан на више од 700 страна и на основу њега је урађена процена за свако радно место у оквиру АБС Минел Трансформатора. Акт о процени ризика састоји се од следећих информација. Првенствено је извршена класификација радних места према простору у којима се одређени послови обављају. Затим је, за свако од тих радних места, урађена процена нивоа ризика запослених и јасно дефинисана заштитна опрема за радна места на којима је она потребна. Такође, у оквиру овог Акта налази се и извештај здравствене установе ДЗ „Вождовац“ која, у сарадњи са АБС Минел Трансформаторима, обавља годишње систематске прегледе радника који су изложени већем ризику.

На овај начин компанија АБС Минел штити сваког појединца запосленог у овој компанији, али је, исто тако, битно да се ти појединци придржавају услова везаних за безбедност и здравље које им компанија прописује. Ово је једини ефектан начин да, заједничким снагама, безбедност и здравље запослених подигнемо на највиши могући ниво.

Одржан први фудбалски турнир АБС Минел

Београд, 27. јун 2010 – Компанија АБС Минел организовала је дана 26. јуна први годишњи фудбалски турнир на којем је учествовало преко стотину радника и руководилаца наше компаније. Турнир је одржан на главном стадиону ФК Партизан у Београду.

«Организовањем овог турнира компанија АБС Минел желела је да настави добру традицију Минелових предузећа која су раније организовала познате спортске игре 'Минелијаде', рекао је генерални директор компаније АБС Минел проф. др Љубомир Лукић, приликом отварања турнира.

«Жеља руководства компаније АБС Минел и јесте да спојимо традицију Минела, искуство и знање старијих радника, са знањем и енергијом оних млађих који нам АБС Минел - СЕПТЕМБАР 2010

се свакодневно придружују» рекао је он и додао да за компанију АБС Минел «највећи капитал представљају управо њени запослени».

Трофеј првог фудбалског турнира отишао је у руке екипе «Трафо 1» из Младеновца, а награде за друго и треће место добиле су екипе «Трансформатори» и «ЕОП 1» из Рипња. Убедљиво најбољи стрелац турнира је био Саша Николић из АБС Минел Трафоа, а најбољи голман Зоран Михаиловић из АБС Минел Електроопреме. И поред веома страствене борбе све утакмице су се играле поштено, а награде за фер плеј додељена је партнерској фирми АЦС (Advance Control Systems). Из руководства компаније најављено је да ће АБС Минел фудбалски турнир постати традиционалан и да ће се одржавати сваке године у јуну.

Проф. др Љубомир Лукић са капитеном првопласираног тима Душаном Бламушом

Први фудбалски турнир АБС Минел

Најбољи пример је лични пример

Компанија АБС Минел традиционално је организовала акцију добровољног давања крви у сарадњи са Институтом за трансфузију крви Србије. Акција добровољног давања крви спроведена је у фабрикама АБС Минел Трафо у Младеновцу и АБС Минел Трансформатори у Рипњу.

Представници Института за трансфузију крви Србије посетили су компанију АБС Минел Трафо у петак, 17. септембра, а три дана касније и компанију АБС Минел Трансформатори. Овом хуманом чину, у компанији АБС Минел Трафо, прикључило се 23 запослена и, том приликом прикупљено је 23 јединице крви. Драгослав

Нешић, запослени у Сектору за производњу, по 83. пут се уписао као добровољни далац крви у нашој фабрици.

„Увек се одазовем када се организују акције добровољног давања крви у фабрици. У почетку сам се прикључивао овим акцијама јер је то обезбеђивало три слободна дана која сам проводио са децом. Убрзо сам схватио да добровољно давање крви има огроман значај за људе у невољи. Имао сам тежи здравствени случај у ужој породици. За опоравак тог члана породице била је потребна одређена количина крви, коју је болница једва обезбедила. Та ситуација

била је додатни мотив да добровољно дајем крв докле год сам у могућности. Помагао сам свима којима је помоћ била потребна – породици, пријатељима, колегама, јер је то најмање што могу да учиним за њих.“, рекао је господин Нешић.

Компанија АБС Минел наставила је традицију организовања добровољног давања крви која је постојала и пре приватизације фабрика. Најмање једном годишње наши запослени, као и менаџмент

компаније имају прилику да дају свој допринос овој хуманитарној активности. Такође, компанија АБС Минел, 2007. године, прикључила се акцији РТВ Б92 и Института за трансфузију крви Србије „Улепшајте дан себи и другима, дајте крв“. Том приликом, компанија АБС Минел издвојила је средства за куповину специјализованог аутобуса и тако помогла обнављање возног парка Института. Захваљујући специјализованим возилима, екипе Института имају могућност да лакше и брже обиђу терен и омогуће људима који желе добровољно да дају крв да то учине на једноставнији начин.

Помоћ Институту за трансфузију крви једна је од многобројних хуманитарних акција коју је компанија АБС Минел подржала, што је добар показатељ да се концепт друштвене одговорности схвата врло озбиљно. Наша компанија, на сопственом примеру, показује да није тешко издићи се изнад примарне функције стицања и расподеле профита и да је брига о друштвеној заједници нешто на шта не треба заборавити.

Драгослав Нешић, далац крви 83 пута

**Institut za
transfuziju
krvi Srbije**

Сарадња АБС Минел Фонда и Центра за развој каријере и саветовање студената

Компанија АБС Минел била је један од покровитеља догађаја „Каријеробус“ одржаног 2. јула ове године у Кнез Михајловој улици.

Организацијом овог догађаја почела је кампања Универзитетског центра за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Београду. Главна порука коју су организатори и покровитељи желели да пренесу младима била је - Не шверцује се кроз

каријеру - Изгради каријеру у правом смеру, а главни симбол овог догађаја био је градски аутобус који је био паркиран на платоу између Кнез Михајлове улице и Филозофског факултета.

У данашње време, када је тржиште рада преплављено стучним кадровима, а понуда радних места веома мала, компанија АБС Минел, кроз активности АБС Минел Фонда, покушава да да снагу младим људима да чврсто корачају напред у потрази за послом и да не одустану у том покушају. „Улагањем у појединце и друштвене групе помажемо српско друштво у целини, а то и јесте циљ АБС Минел Фонда. Полазећи од чињенице да су запослени у АБС Минел компанији наш највећи капитал, наставићемо да улажемо у младе и да им помажемо на путу њиховог професионалног развоја. Свака компанија жели да има квалитетан кадар, а свако друштво квалитетне појединце. Из тог разлога, у договору са Центром за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Београду, за један број дипломаца ће бити организована пракса у нашој компанији, где ће сви они имати прилику да примене теоријска знања стечена на факултету.“, изјавила је Сања Алавања, директорка АБС Минел Фонда.

Представници компаније АБС Минел на овом догађају били су Катарина Радулашки и Бранко Лазић, који су великом броју младих људи пружили подршку. Свечано отварање

ове манифестације припало је професору доктору Бранку Ковачевићу, ректору Универзитета у Београду и Дејани Лазић, директорки Центра за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Београду. „Каријера практично почиње оног тренутка када се определите за школу коју ћете студирати. Наш циљ је да вас припремимо за реалан живот ван учионица.“, рекао је присутнима проф. др Бранко Ковачевић. Одржана је и панел дискусија о развоју каријере на којој су студенти били у прилици да постављају питања познатим личностима попут Горице Нешовић и Драгана Илића, водитељског тандема јутарњег програма РТС, Андрије Герића, репрезентативца Србије у одбојци, Бојане Ристић, извршне директорке Америчке привредне коморе у Србији и Владана Живановића, генералног директора компаније „Мајкрософт Србија“.

Дејана Лазић, директор Центра за развој каријере

Свечано отварање, проф. др Бранко Ковачевић, ректор Београдског универзитета

Донација платана

АБС Минел Фонд је подржао акцију ЈКП Зеленила Београд "Дар за Булевар"

АБС Минел Фонд је подржао акцију куповине нових платана за Булевар краља Александра у Београду, која ће се реализовати у октобру месецу.

Завршена је реконструкција Булевара краља Александра, који је сада комплетно уређена саобраћајница са најсавременијом инфраструктуром. У склопу радова је обављена и замена дела дрвореда који су чинила неизлечиво болесна стабла. Било је неопходно посећи заштитни знак Булевара – дрворед платана, који су чи-

нила неизлечиво болесна стабла. Након консултовања стручњака и грађана Београда, одлучено је да се засаде платани чија ће стабла имати пречник од најамње 15 см и бити висине троспратнице. Многе друштвено одговорне компаније и појединци одазвали су се овој акцији и донирали су средства за куповину платана. Булевар ће добити 483 платана, 60 више него до сада. Први пут ће се у Београду садити ткз. зрела стабла стара око 18 година. То значи да ће нови платани на Буле-

вару имати формиране крошње и висину до 10 метара. АБС Минел Фонд граду Београду поклања једно стабло платана, испод којег ће бити постављена плочица са именом АБС Минел Фонда. "Заштита животне средине представља све оно што нас окружује и са чиме директно или индиректно долазимо у контакт. Схватимо важност заштите животне средине и улажемо велики труд да се према нашој околини опходимо на најбољи могући начин" - саопштено је из АБС Минел Фонда.

